

Υπόθεση C-350/92

Βασίλειο της Ισπανίας κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως

«Προσφυγή ακυρώσεως — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1768/92 του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα F. G. Jacobs της 9ης Μαρτίου 1995 I - 1988
Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1995 I - 2003

Περίληψη της αποφάσεως

1. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Ομοιόμορφες νομοθεσίες — Εμπορική και βιομηχανική ιδιοκτησία — Δίκαιο περί ευρεσιτεχνίας — Καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα — Αρμοδιότητα της Κοινότητας (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 36 και 222· κανονισμός 1768/92 του Συμβουλίου)
2. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Μέτρα για την υλοποίηση της κοινής αγοράς — Καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα με σκοπό να προληφθεί μια ανομοιογενής εξέλιξη των εθνικών νομοθεσιών, δυνάμενη να εμποδίσει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων — Νομική βάση — Άρθρο 100 Α της Συνθήκης (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 100, 100 Α και 235· κανονισμός 1768/92 του Συμβουλίου)

1. Ούτε το άρθρο 222 ούτε το άρθρο 36 της Συνθήκης επιφυλάσσουν στον εθνικό νομοθέτη ρυθμιστική εξουσία όσον αφορά το ουσιαστικό δίκαιο περί ευρεσιτεχνίας, αποκλείοντας οποιαδήποτε κοινοτική δράση στον τομέα αυτόν.

Πράγματι, αφενός, το άρθρο 222, κατά το οποίο η Συνθήκη δεν προδικάζει με κανέναν τρόπο το καθεστώς της ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη, δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιφυλάσσει στον εθνικό νομοθέτη την εξουσία να λαμβάνει, στον τομέα της εμπορικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, μέτρα που θίγουν την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός της κοινής αγοράς, όπως η αγορά αυτή προβλέπεται και οργανώνεται από τη Συνθήκη, ούτε υπό την έννοια ότι αποκλείει οποιαδήποτε παρέμβαση του κοινοτικού νομοθέτη στον τομέα αυτόν.

Αφετέρου, το άρθρο 36, σύμφωνα με το οποίο οι διατάξεις των άρθρων 30 έως 34 δεν αντιτίθενται στις απαγορεύσεις ή στους περιορισμούς που δικαιολογούνται από λόγους προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, δεν έχει ως σκοπό να επιφυλάσσει ορισμένα ζητήματα στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών, αλλά δέχεται το να εισάγουν οι εθνικές νομοθεσίες εξαίρεση από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας, κατά το μέτρο που αυτό εξακολουθεί να δικαιολογείται για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκει το εν λόγω άρθρο.

Επομένως, η Κοινότητα είχε αρμοδιότητα εκδόσεως του κανονισμού 1768/92, ο οποίος αφορούσε την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα και παρέτεινε, σε ορισμένες περιπτώσεις, τη διάρκεια της προστασίας που παρέχει ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

2. Ο κανονισμός 1768/92 σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα, ο οποίος, ενόψει της προθεσμίας που απαιτείται για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας, παρέχει, για τα φάρμακα για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια κυκλοφορίας, τη δυνατότητα να παραταθεί η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εκδόθηκε εγκύρως βάσει του άρθρου 100 Α της Συνθήκης πράγμα που συνεπάγεται ότι δεν έπρεπε να εκδοθεί βάσει του άρθρου 100 ή του άρθρου 235.

Πράγματι, η θέσπιση του πιστοποιητικού αυτού τη στιγμή που, όπως καθίστατο φανερό, διάφορα κράτη μέλη έτειναν να ενισχύσουν την προστασία που παρέχει για τα φάρμακα το δίκαιο περί ευρεσιτεχνίας, είχε σκοπό την πρόληψη μια ανομοιογενούς εξελίξεως των εθνικών νομοθεσιών, δυνάμενη να εμποδίσει την ελεύθερη κυκλοφορία των φαρμάκων στο εσωτερικό της Κοινότητας και να επηρεάσει, για τον λόγο αυτόν, την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η θέσπιση του πιστοποιητικού ενέπιπτε επομένως στο πλαίσιο που ορίζει το άρθρο 100 Α.

Η θέσπιση του πιστοποιητικού, η οποία επιτυγχάνει μια εξισορρόπηση μεταξύ, αφενός, των συμφερόντων των δικαιούχων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και, αφετέρου, των συμφερόντων των καταναλωτών και της βιομηχανίας των φαρμάκων κοινόχρηστης ονομασίας, δεδομένου ότι ενέπιπτε στο άρθρο 100 Α, δεν ενέπιπτε ούτε στο άρθρο 100, από το οποίο ακριβώς παρεκκλίνει το άρθρο 100 Α, ούτε στο άρθρο 235, η χρη-

σιμοποίηση του οποίου ως νομικής βάσεως μιας πράξεως δικαιολογείται μόνον όταν καμία άλλη διάταξη της Συνθήκης δεν παρέχει στα κοινοτικά όργανα αρμοδιότητα για την έκδοση της πράξεως αυτής, πράγμα που θα συνέβαινε αν επρόκειτο για τη δημιουργία νέου δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας, το οποίο όμως δεν δημιουργείται με το επίμαχο συμπληρωματικό πιστοποιητικό.